

Előfizetési árak:

Egész évre 10— K
Fél évre 5— K
Negyed évre 2:50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvételnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám. Telefon 118.

Feloldás szerkesztő és lapfajdos:

Meskó Zoltán.

Kulturpalotát Bajának!

Rége óta szappan, ma a papírfogyasztás mennyisége az egyes népek kulturáinak fokmérője. De ha a fölösleges papírfogyasztást nézzük, akkor bátran állíthatjuk, hogy Magyarországa a rekord. Sehol annyi betervezés, leterjesztés, felterjesztés, kiterjesztés nincs, mint nálunk. De hiszen, — kérjük szeretettel — ha olyan nagy számban termeljük a szellemi proletárokat, illik róluk kellőn gondoskodni és szépen elhelyeznünk őket az állami hivatalokba, ahol nyugodalmassal aktamásolás és körömrészelés közepele elég vigan élnek.

De hát ne nézzük a fölösleges papírfogyasztást, hanem nézzük azt, amit nem nekünk és hasznosan fogyasztotunk. Mámár — hál' Istennek — elég nagy mennyiségű könyvünk kerül külföldre és kezdik nemcsak ismerni, hanem megismerni a magyar irodalmat és művészetet.

Nehéz volna osztályoznunk egyes városokat olyan értelemben, hogy hol terem a legtöbb kultúra? Budapestet természetesen ide nem értve, a vidék körülbelül egyformán szállítja íróit, művészeit. De nem elégedhetünk meg azzal, ha egy-néhány halhatatlant szültünk a nemzetnek, hanem igyekeznünk kell terjesztetni a kulturát a nép legszélesebb rétegeiben. Valószínű, ez a tudat vezette a kor-

mányokat arra, hogy a vidéki városokban kulturpalotát építet, ahol könyvtárat rendez be, ismeretterjesztő előadásokat tartanak és a Szépművészeti múzeum fölösleges műtárgyait itt helyezi el, továbbá hangversenytermet rendez be, hogy ott, ahol még nincs közsínház, lehessen tisztességes színelőadásokat is rendezni; nem feledkeznek meg arról sem, hogy napközi otthont, népkonyhát állítsanak fel a kulturpalotában. Mert milyen megható is az, ha látjuk az emeleten a hangversenyteremben a fényt, a pompát, a hangos jökedvet, a földszinten pedig az éhazó, fázó, szomorú és elhagyott gyermekeket . . .

A legrosszabb akarat mellett sem mondhatjuk, hogy Baja nem akarja nevelni a népet. Már két színházépítési tervet is megvásárolt drága pénzen, de természetesen közben megfelekezett arról, hogy addig, míg nincs a városban vízvezeték és csatorna, nem lehet színházat építeni.

Sebaj, tévedni emberi dolog! Maradt tehát egyetlen megoldás számunkra: kérjük a kormányt, hogy gondoljon reánk is végre és tegye lehetővé, hogy városunkat kulturpalota díszítse. Hiszen juttatott már ilyen kegyhez kisebb városokat is, mint például Komáromot. Igaz, mi Kvmárom Jókai Mórjával és Beöthy Zsolijával szemben csak

Tóth Kálmánt és Túrr Pistát tudjuk felmutatni. Nem akarunk összehasonlítást tenni e nagy férfiak között. De hiszen nem is ez a fő: hanem a kultúra. Ez pedig fontos, hiszen a választott kerületek beosztását is aszerint végezték, hogy egyes vidékeknek mily magas fokan áll a műveltségük. A miénk nem lehet megfelelő, tehát egy nálunk sokkal előkelőbb kulturájú falut: Vaskutat hozzánk csatolják. Hiába, nem tréfa a kultúra.

De tegyük felre minden komédiát és csak egyre mutatunk rá: sokkal inkább megérdemli egy nemzetiségiekkel telepékel város a kulturpalotát, ahol terjeszthetik a magyar kulturát, ahol magyarosítani lehet, mint egy színmagyar város. Ez igen természetes.

Kiváncsian várjuk, hogy tesznek-e valamit érdekünkben a hivatalos körök, hogy ránk mosolyog-e egykor a kormány kegye?! . . .

A legújabb találmányok.

A nyughatatlan emberi elme egyáltalában nem pihen és, hogy újabb és újabb találmányokkal szolgálhason, folyton dolgozik. Miután pedig a bevált találmányok hasznát, jóvedelmet, sőt vagyont is jelenthetnek,

Szőlősgazdák,

kik gyümölcsfáikat még idejekorán meg akarják menteni a vér- és paizstetvek, a fa- és kéregszú, a mohók és zuzmók, továbbá a rákbetegség által okozott pusztításoktól, permetezzenek meg

lehetőleg hajtás előtt **DENDRIN**

gyümölcsfa-karbolineummal, mely az eddigi szerzett tapasztalatok szerint az említett betegségek ellen a legkötelesebb védelmet nyújtja.

Egyedárusító: **Drescher Gyula Baja.**

Mikor lesz a felsővárosi iskolában igazgató?

Nem tudjuk, hogy kinek áll az érdekében az az abnormis állapot, mely a Flórián-utcai iskolánál már az év elejétől fennáll? Mióta Pósfai János igazgató-tanítót sikerült kimarni abból az iskolából, azóta nincs abban a népes iskolában igazgató, pedig az alvégi iskola után épen ott működik a legtöbb tanerő.

Hangoztatták is nem egyszer, persze mikor ez a hangoztatás politikai okokból előnyükre volt a vezérferiaknak, hogy hamarosan kinevezik oda is az araváló tanerőt igazgatónak. De mikor megszűnt a veszedelem, abbamaradt a kinevezés is.

A kényes kérdést egyszerűen úgy oldották meg, hogy az egyik tanítóra rásózták a teendőket, a munkájáért járó honorációt meg — valószínűleg — a repedit nagybarangra bízzák. Pedig arról is lehetett már hallani, hogy, ahol 4 tanerő működik, ott igazgatónak is kell lenni.

Miért vonakodnak, miért hűdozoznak tehát a kinevezéstől? Azt a pletykaszert indokolást és magyarázatot, amely a belvárosi igazgató pótlékával hozza összefüggésbe a kérdést, nem akarjuk elfogadni. Sokan ugyanis úgy magyarázták ezt, hogy a Felsővárost azért hagyták igazgató nélkül és azért vonták be a belvárosi körzetbe, hogy a belvárosi igazgató alatt megfelelő számban legyenek tanerők és így a pótléktól ne essen el. Mert ha csak a Belváros tartoznék igazgatása alá, akkor nem dukálna neki az a bizonyos mennyiségű kroncsi.

Jövére már segítve lesz a bajon azáltal is, hogy a leendő kiscsávolyi tanestületet oszják a belvárosi körzetbe, akkor a felsővárosra már nincs olyan égető szükség.

Ezt hangoztatják magyarázatul, de ezt nem akarnók elfogadni, mert a tanügyet mégis csak fontosabb dolgoknak kell tekintenünk, mint némely emberek zsebéreket.

Tudjuk és elismerjük a bajai tanfőrlakról, hogy nekik sose volt az elvük, hogy pénz beszél, a tanügy pedig hadd ugasson.

A hivatalfőnök, mint jó kabala.

Egy rendőr szerencseje.

Hivatalfőnökehez való ragaszkodásáért különös módon kapta meg jutalmát Vas Pál kecskeméti gyalogrendőr.

Az utóbbi időben szokása egyes sorsjegy-bankházaknak, hogy a napilapok kiadásába egy-egy zöld-piros reklámlapot illesztzenek bele s azt a fogást alkalmazták, hogy az egyes keresztszámok mellé tett sorsjegyszámokra hívják fel az olvasók figyelmét.

Ilyen reklámlaphoz jutott Vas Pál rendőr s az őrszobán — amint több társával nézegette, — azt a kijelentést tette, hogy ő „tiszteléből” Barna Tibor rendőrpáncsnok iránt, a — „Tibor” név mellett levő számot fogja megtenni; meg is tette s a napokban lezajlott húzások 10,000 kronával kihúzták a számát. Mivel pedig egyenlő volt a sorsjegye, a levonások után került egyezer kronát kapott tisztán a kezéhez.

Husvét másnapján kapta meg a pénzt, ezt a szép husvét ajándékot. Kifizette belőle az adósságait s most boldogan örül szerencséjének és sikerült ötletének.

A szerbek egyházi autonómiájukért.

A szerbek most mindenütt népgyűléseket tartanak felfüggesztett egyházi autonómiájuk visszaállítására érdekében. A husvét ünnepek alkalmából épen ezert az egész ország szerb lakta vidékein, a Bácskában is több helyen népgyűléseket tartanak.

A gör. kel. husvét hétfőjén népgyűlés lesz Palánkán, délután négy órákor.

Április hó 26-án népgyűléseket tartanak Titelen délelőtt kilenc órákor, Rumán, Prelazon stb. más helyen.

Hírek.

A bajai kath. polgári leányiskola növendékei a husvét utáni három napon át két kis szindarabb előadással mutatták be ügyességüket. mindhárom alkalommal cíkelel és szépségü közönség élvezte az üde leánysergej meglepően szép színlelőadását. A kis dilettánsok, a bájosan mozgó apró táncosnők oly hűen s jól oldották meg, — sokszor igazán nehéz feladatukat, hogy csak dicsérettel szólhatunk róluk s azokról, kik a tanítás nehéz munkáját végezték, a nevelés kipróbált apostolairól, az iskolanővekről.

Állatorvosi áthelyezések. Rehneczéder Lajos szabadiak főállatorvost Zomborba megyei főállatorvossá, Dornstáder Józsefet pedig feügyeioi rangban szabadiak főállatorvossá nevezte ki a földmivélsügyi miniszter.

Felülfizetés. A Miasszonyunkról nevezett Iskolanének hálás szírvél mondanak köszönetet azon nemes-szívű adakozóknak, kik a játékokra célra rendezett színelőadás jövedelmét szives felülfizetéssel gyarapították. A jólgy támogatónak névsorát hálás tisztelettel közöljük: Nagys. Vojnits Dániel, nagys. Werner Adolf dr., Böhm Jenő 10—10 K. Kovács Andorné, Tury Mátyásné 8—8 K. Bokány György 6 K. Csepka Teréz, Fischer Béla, Godó M., Molnár K., Müller Józsefné 5—5 K. Nagy Vazul, Kiss J. 4—4 K. Borsó M., Tury Mátyás 3—3 K. Bellosics B. né, Gás-

pár Jánosné, Kiss A. J. né, Kósa Károlyné, Kovács A., Marosánszky M. né, Pollermann B. né, dr. Valentin E., Vagyázó J. né, Wagenblat F. né, N. N. 2—2 K. Bernhardt Ernőné, Horváth M. né, Hunyady J. né, Kiss J. né, Meskó Z. né, Ozvald I. né, Torzsay S. né, Sztojkovits Péterné 1—1 K. Horváthné, Katarinka S. né 40—40 fillér.

A kalocsai érseki szék betöltése. A fővárosi sajtó husvét számaiban különféle kombinációk láttak napvilágot a 15 hónap óta üresedésben levő kalocsai érseki szék betöltésére vonatkozóan. Az immár 1 év óta forgalomban levő kombinációkkal szemben a Magyar Kurir jól értesült helyről azt az információt kapta, hogy a közeli hetekben, sőt az sines kizárva, hogy már a közeli napokban publikálni fog az új kalocsai érsek kinevezése. A jelek szerint az új kalocsai érsek gróf Mailáth Károly erdélyi püspök, a magyar püspöki karnak báró Hornig Károly veszprémi bíboros püspök után, püspöki éreinek számát tekintve, legidősebb püspöke lesz.

Lopás mulatozás közben. Özvegy Burkovics J. né Fehérlő-utcai korcsmájában a napokban kedélyes társaság jött össze. A mulatozás vigan folyt és az egyik vendégnek, Stíft József gépészeknek nagyon melege is lehetett, mert levette a felső kabátját, melynek belső zsebeiben egy 170 kronát tartalmazó pénztárca volt. Mikor újra felvette kabátját, rámtelen vette észre, hogy pénztárcaja a pénzzel együtt eltűnt. Azonnal jelentést tett a csendőrségnél, mely megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésé végett.

Szerencsétlenség az országuton. Tegnap reggel a bajaszentistváni országuton eszméletlen állapotban találtak Markó Ferenc kalocsai lakost, akinek jobb lába teljesen össze volt zúzva. Beszállították a bajai kórházba, de még mindig nem tért eszméletre s így a rendőrség nem tudta kihallgatni, de a nyomozást megindították, hogy esetleg nem bűntény áldozata-e a szerencsétlen ember? Munkatársunk felkereste Markó Ferencet a kórházban, bár már eszméletre térítették, de még nem lehetett kihallgatni, mert minden kérdésre csak azt felelt: nem tudom, nem tudom... A szentistvániak azt mondják, hogy korán reggel egy nagy vörös autó örült sebességgel vágatott az országuton s így nem lehetett, hogy ez a repülő csoda ütötte el a szegény embert, de az sem lehetetlen, hogy ebben az autóban menekültek a hamis ötkoronások gyárosai műszereikkel egyetemben. Ezeknek elfogatásáról ugyanis bőlecsen hallgat a rendőrség, pedig két nagytehetségű detektívje már hétfő óta — mint mondani szokás — nyom van.

Hi delmény. Az értelekelt részéről leendő tudósnavétel végett közhírré teszem, hogy a korcsmákról és pálinkaméréséről szóló szabályren-

delet 5. §-ában biztosított jogomnál fogva megengedem, hogy a vendéglősök, korcsmárosok és kávéosk üzlethelyiségeiket egy a bel-mint a külváros-részekben a folyó hóbán tartandó országos vásár alkalmával, az 1914. évi április hó 18-ról április 19-re és április 19-ről április 20-ára átmenő éjjel nyitva tarthassák s azokban reggeli 3 óráig zenélthetessenek. Dr. Molnár Mihály rendőrfőkapitány.

Szerkesztői üzenet.

O. László Bud.pest. Verseitől a szerkesztő gyomorgörcsöt kapott.

S. Gu. zfi. Az ön baja képzelmű túltengésből eredő, elbizakodottsági önlítség folytán nekivadt dícsérvési rezzgőrijngős. Gyógyjavaslát: hídig viz.

A bajai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

1866—1914. tkvi sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMEŒY és FELTÉTELEK.

Lengyel Gyula bajai lakos végrehajtónak, Vukasnovits Istvánné Juhász Mária, Juhász János kalapáti (Romania), Juhász Ferenc, Juhász Lajos bajai és Juhász Gyula csegdől lakos végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtó kérelméről az 1881. törvénycikk 144. és követező §-ai értelmében elrendel a végrehajtási árverést 65 kor. 50 fill. árverési vételár különbözöt, ennek 1911. évi május hó 18. napjától járó 5 százalékos kamatai 76 kor. 72 fillér eddigi megállapított per és végrehajtási és az árverési körvenyért ezáltal megállapított 16 kor. 20 fillér költség, valamint a csatlakozottnak kimondott Bajai Kölcsonös Segélyző Egylet javára 800 kor. tőke és járuléki és ugyanennek javára 650 kor. tőke és járuléki behajtása végett:

A bajai kir. járásbírószág területén levő és a Baja városban levő és a bajai 390. sz. telekkönyvi betéiben A. I. I. sorszám 483 helyrajzi sz. Hunyadi János-utcai 39. ö. i. számú házból Vukasnovits Istvánné születt Juhász Mária a bajai, Juhász János kalapáti, Juhász Ferenc bajai, Juhász Lajos bajai és Juhász Gyula csegdől lakosokat megillető összesen 5/12-ed részbeli jutalékra 1026 kor. 70 fill. kikülfaltási árban és pedig: az özv. Juhász Lajosné szül. Schlivacz Mária bajai lakos javára C. 19. sorszám alatt bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jognak, továbbá az özv. Juhász Istvánné szül. Schvarcz Mária bajai lakos javára C. 29. sorszám alatt bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jognak fentartásával az esetre, ha ezen jogokat megelőző és a Bajai Takarékpénztár javára 2400 kor. tőke és járulékaiknak, a Bajai Kölcsonös Segélyző Egylet javára 800 korona tőke és járulékaiknak, a Bajai Takarékpénztár javára 500 kor. tőke és járulékaiknak, Lengyel Gyula Javára 30 korona tőke és járulékaiknak és a Bajai Kölcsonös Segélyző Egylet javára 650 korona tőke és járulékaiknak kielégítésére összesen: 5540 kor. árban igértetik, ellenköző esetben a jutalékok nyomban ezen özvegyi haszonélvezeti jogok nélkül foglalkéltatni.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a bajai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartására az 1914. évi május hó 6. napjának délután 3 óráját kelti és az árverési feltételeket az 1881. évi LX. t.-c. 150. §-a alapján a következőkben állapítja meg:

Az árverés alá eső ingatlan jutalékok a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron eladtni nem fognak. (1908. évi XLI. t.-c. 26. §-a).

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi hatóságnál és Baja város rendőrkapitányi hivatalánál megtekinthetők. (1881. évi LX. t.-c. 147. §. g. pontja.)

Baja, 1914. évi január hó 29. napján.

Dr. KÓSA KÁROLY s. k. kir. jbró.

A kiadmány hitelelt:

VARGA IMRE kir. telekkönyvvezető.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a „Bajai Független Ujság”, a „Bajai Hírlap” és a „Baja” kiadóhivatala közt az árverési hirdetmények, családi értesítések és feltételek hirdetési áraitra nézve a következő megállapodás jött létre:

Ingó árverési hirdetmény . . . 8 K

Ingatlan árverési hirdetmény . . . 15 K

Csődhirdetmény 20 K

Eljegyzési hír 3 K

azzal a megjegyzéssel „minden külön értesítés helyett” 5 K

Házassági hír 3 K

Gyászjelentés a szövegben . . . 5 K

a hirdetések közt 3 K

Részvét köszönő nyilatkozat . 3 K

Felülírtak közlése soronként 20 fillér.

Tisztelettel

a Kiadóhivatal.

ÉRTESÍTÉS.

Alulírott jelzem a tisztelt közönséggel, hogy szállodámban a sört március elsejétől kezdve 22 fillérről 20 fillérré szállítottam le.

— Tisztelettel —

HORVÁTH JÁNOS,

a Bárány-szálloda bérloje.

Egy kitűnő hangu, hat

::: billentyűs ébenfa :::

FUVOLA

: jutányos áron eladó. :

Tóth Kálmán-utca 62. sz.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek a

B A J A

kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,

a Központi szállóval szemben.

Telefonszám 45.

Új szállítási vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

Baján, Tóth Kálmán-utca 27. sz. alatt

szállítási vállalatot

létesítettem.

Elvállalok mindennemű vasuti és hajózási fuvarozást valamint butorszállítást és

egész költözködések jutányos ár mellett.

Amidőn gyors és megbízható kiszolgálásról biztosítom a t. közönséget, egyben nagybecsű támogatását kérem és vagyok kiváló tisztelettel

Manhold-féle

szállítási vállalat

Baja, Tóth Kálmán-utca 27. szám.

Telefonszám 192.

INGYEN, ráfizetés nélkül becsérél öreg, használt gramofonlemezeket ujakra **WAGNER** „Hangszerkirály” Budapest, József-körút 15. szám. Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Szent László utca 20. számu

- HÁZAM -

és a Jaukói dűlőben 606 □-öl

SZÖLLŐM

— szabad kézből eladó. —

Babócsay Károly

uri szabó.

Tengeri moslák feladás!

Szarvasmarhának, lónak, sertésnek kitűnő takarmány. Hektója 80 fill. Kapható Spitzer Károly és Fiai szeszgyárában Baján.

Naponta frissen gyártva!

Tyukszem, Excelsior

börkeményedés, szemölcs

HINTÓPOR

48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN”

használat után. Üvege 1 kor.,

postadíjjal 1.40 kor.

Három üveg bérmentve 3 korona.

48 óra alatt elmulasztja

a kéz-, láb- és hónaljzadást,

1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor.,

3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlalásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál. 4 3/4 kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

Elvállal mindennemű díszes vasrácskapuk, tiszta vasredőnyök, sárcsok, ujonnan szabadalmazott

fürdőszobák készítését

Költségetéseket és rajzokat díjtalanul készít-

Glasz Lipót

épület-, műlakatos és vízvezeték-szerelő műhelyét Flórián-utca

16-ik szám alá, saját házába helyezte.

Javításokat azonnal és olcsón eszközöl.

Szivattyus kutak jókarban tartását évi kezelésre elvállalja.

Saját szabad. tábori ágyak!

ÚJDONSÁGI!

ÚJDONSÁGI!

Vidor-féle

„BUDAGYÖNGYE“

::: méztápszer-különlegesség. :::

Továbbá finom akác és tisztessfü méz.

Kilója I K 40 fillér.

Kapható:

Szukopa Józsefnél,

Rígó-utca 6. szám alatt.

Megrendelésre házhoz is szállítom.

Kiadó egy bolthelyiség

az Arany János-utca és Rövid-utca sarkán, a Reiter-féle üzlet mellett, valamint

egy 3 szobás utcai lakás

Bethlen Gábor-utca 2. szám alatt. Bővebbet a BAJA kiadóhivatalában.

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45

Vörösmarty Mihály-utca 6

Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Felvétetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvjá.

Könyvkiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)